

Haapsalu kutsehariduskeskuse käsitööerialade õpetaja Marju Heldema ütles, et kuigi seesugust asjade kulgu oli oodata, tuli teade käsitööerialade rahata jätmisest ootamatult. MALLE-LIISA RAIGLA

KUTSEHARIDUSREFORM

20aastane käsitööeriala kaob ajalukku

Haridusministeerium lõpetab järgmisest õppeaastast Haapsalu kutsehariduskeskuses toiduainete töötlemise ja käsitööerialade rahastamise, kool neid edaspidi tasuta õpetada ei tohi.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Ministeeriumi otsus puudutab viit Haapsalu kutsehariduskeskuses õpetatavat eriala: kangakuduja, silmuskuduja, tekstiilkäsitöö, kondiiter ja pagar.

Nii kooli direktorile Riinu Raasukesele kui ka käsitööõpetajale Marju Heldemale tuli mõeldunud esmaspäeval saabunud teade ootamatult. Kuigi mõlema sõnul oli seesugust asjade kulgu oodata, anti kevadel lubadus erialadega jätkata. Erinevalt kevadel saadetud erialade kavast, mida oli võimalik vaidlustada, on nüüd saabunud nimekiri lõplik. „Kevadel oli üks plaan, sügisel teine. Kommunikatsioon oli pettumus,” ütles Raasuke.

Vildakas statistika

Haridusministeeriumi kutsehariduse ja -oskuste poliitika nõunik Ingrid Jaggo põhjendas kirjas koolile, et ka kevadel oli jutuks, et käsitööeriala jaotamine vaadatakse põhjalikumalt läbi. „Kuna tegemist on väikese õppijate arvuga valdkonnaga, kus

OSKA soovitud näevad ühtlasi ette tekstiilkäsitöö õppe vähendamist,” kirjutas Jaggo. OSKA on uuring, mis prognoosib Eesti tööjõu ja oskuste vajadust. Praegu õpib Haapsalus käsitööerialasid 37 inimest.

Eriti teeb Heldema sõnul meeletu mõruks, et kui mõne aasta eest hakati rääkima täiskasvanute hobiharidusest, oli käsitööeriala kohe esimene, mida näiteks toodi. Heldema sõnul on käsitööeriala lõpetanud inimeste tööle rakendumise statistika vildakas. Seda, et kevadel lõpetanu sügisel ametis oleks, Heldema sõnul tõesti pole.

Valdavalt peavad eriala lõpetajad Heldema sõnul endale ise töökoha looma, kuid tihti jääb kooli lõpetamise ja juriidilise keha loomise vahele paar aastat. Ka siis ei saa seda üks ühele eriala siduda, sest käsitööle eraldi majanduskoodi ei ole, ehkki töötatakse õpitud erialal. Heldema sõnul on paljud eriala lõpetajad seotud näiteks Haapsalu pitsikeskuse ja Taebla villavabrikuga. Samuti on neid, kes on enne või pärast käsitööeriala oman-

damist õppinud õpetajaks ja on kaks eriala ühendanud, töötades käsitööõpetajatena.

„Kuni on prioriteediks laulu- ja tantsupidu ning pärimus, nii kaua on seda eriala vaja,” tõi Heldema veel välja.

Kaob ka kondiiter ja pagar

Üks etteheide koolile oli seegi, et kõigil rahastuseta jäävatel erialadel pole koolis põhikoolijärgseid õppijaid. 20 aasta jooksul, mil käsitööd Haapsalus on õpetatud, on olnud ka mõni noorte lend. Heldema sõnul teeb noortele eriala õpetamise keeruliseks just see, et töökoht tuleb endale ise luua, mitte ei saa kuskile tööle minna.

Käsitööerialadega sama saatus ootab ees ka viis aastat Haapsalus olnud kondiitri- ja pagariõpet. Viimaste kangakudujate ja kondiitrite tasemeõpe algab Haapsalus järgmise aasta veebruaris.

Sügisest jääb koolile võimalus pakkuda nendel erialadel tasemeõppe asemel lühemaid tasuta täiendkoolitusi. Raasuke sõnul võib see lõpuks ka kasulik olla: saab lahti tasemeõpe-

pega kaasnevatest piirangutest ja võib kasutada paindlikke õppevorme. Millises mahus ja millise hinnaga õpe toimuma hakkab, Raasuke veel öelda ei osanud. Selle otsustab kool kevadisel poolaastal.

Heldema sõnul on eriala seni õppinud hinnatundlikumad inimesed. Et üle Eesti jäi kolmel koolil võimalus käsitööeriala tasuta õpetada ja mitmesuguste programmide kaudu pakutakse tasuta täiendkoolitusi, ei oska Heldema ennustada, kui paljud seda eriala tasu eest õppima tulevad. „Proovime tasulisega,” ütles Raasuke.

Kolm vastutusvaldkonda

Praeguse kava järgi jääb Haapsalu kutsehariduskeskusele kolm vastutusvaldkonda: materjalide töötlemine, sotsiaaltöö ja lastehoid, nagu seda ka kevadel lubati. Algul oli plaanis Haapsalu kutsehariduskeskusele anda ka toitlustuse vastutusvaldkond, kuid nüüd jääb koolile vaid selle õpetamise õigus. Vastutusvaldkond tähendab seda, et koolil on kohustus tegeleda eriala arenguga.

Kohus peatas kuuks ajaks hundijahi

Kuigi keskkonnaamet teatas eelmise nädala alguses, et 1. novembrist veebruari lõpuni tohib Eestis küttida 90 hunti, otsustas Tallinna halduskohus teisipäeval peatada hundijahi ajutiselt kuni 4. detsembrini.

Keskkonnaameti peadirektori asetäitja eluslooduse valdkonnas Leelo Kukkk ütles, et esialgne õiguskaitses kohaldati ajutiselt 4. detsembrini ning selle aja jooksul ootab kohus poolte argumente, et otsustada, kas esialgset õiguskaitses pikendada kuni hundijahi hooaja lõpuni, 28. veebruarini.

„Keskkonnaamet on siiski seisukohal, et antud huntide küttimismaht on põhjendatud. Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskavas on ette nähtud huntide arvukuse hoidmine vahemikus 20–30 pesakonda. Riiklike seireandmete alusel saab väita, et see on ületatud,” lisas Kukkk.

Õiguskaitses taotles MTÜ Eesti Suurkiskjad, kes on esialgse õiguskaitses taotluses põhjendanud, et hundi kaitsestatust ei ole soodne.

Keskkonnaamet andis alanud hundijahihooajaks Läänemaale loa küttida viis hunti. Kõik esimeses osas antud viis hundiluba on antud Lõuna-Läänemaa ohjamisalale, Põhja-Läänemaal hunte küttida ei tohi.

Lõuna-Läänemaa ohjamisalala, kus hunte küttida tohib, jääb Tallinna-Haapsalu maanteest lõuna poole, ulatudes otsepidi ka Rapla- ja Harjumaa-le. Tallinna-Haapsalu maanteest

põhja poole jääv soine ja metsane piirkond on kaitseala, kus hunte küttida ei tohi.

Põhja-Läänemaa ohjamisalale, kus aastaid on hundijahi olnud keelatud, oleks Rauni sõnul siiski lube vaja saada, sest videotelt ja piltidelt on näha, kuidas hundid taluhoovides käivad, ja ka lambaid on selles piirkonnas murtud. „Inimpeglikkust tuleb taas tekitada,” ütles Raun.

Ka Vormsile, kus jahimeeste hinnangul elab üks-kaks hunti, peaks Rauni sõnul lube antama, sest keskkonnaameti hinnangul peab Vormsi olema hundivaba.

Läänemaa jahindusnõukogu küsis Läänemaale kümme hundilaskmisluba: kolm Põhja- ja seitse Lõuna-Läänemaa-le. Rauni sõnul pidi järgmisel nädalal tulema täiendav limit. Selleks ajaks peavad olema esitatud täiendavad andmed huntide arvukuse ja tekitatud kahjude kohta.

„13. novembril pidi tulema ka ilvese küttimismahu otsus,” ütles Raun. „Vaatame, mis selle kohta öeldakse, kas see läheb ka otse kohtusse?”

Kui hunte ja ilveseid küttida ei lubata, on jahimeeste elu lihtsam. „Meil jääb metsas trampimata ja saame muid asju ajada,” lausus Raun. „Probleem on ikkagi lambakasvatatatel. Ulukikahju tasusid on makstud eelmisel aastal üle 800 000 euro.”

MALLE-LIISA RAIGLA
URMAS LAURI

P 17.11 kl 16: Trio 95
Marcel Johannes Kits tšello
Robert Traksmann viiul
Rasmus Andreas Raide klaver
Beethoven, Noorhani, Korngold
Piletid müügil Piletikeskuses ja kohapeal

AJALUGU KORDUB

Uuesti sündinud Saare-Lääne piiskopkond pidas esimest sinodit

Ligi 500aastase vaheaja järel on jälle olemas Saare-Lääne piiskopkond, mille vaimulikud ja saadikud said läinud nädalal esimest korda Haapsalus kokku.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Ametlikult loodi Eesti luterlikus kirikus neli piiskopkonda küll juba tänavu 1. maist, kuid läinud neljapäeval said kõigi piiskopkondade kirikukogud ehk sinodid esimest korda kokku. Sinodid Tallinnas, Haapsalus ja Tartus toimusid ühel ajal, usupuhanustepühäl ehk reformatsiooni aastapäeval.

Piiskopkondade loomisest on räägitud juba aastaid, kuid nende moodustamise otsustas Eesti evangeelse luterliku kiriku (EELK) kirikukogu kolm aastat tagasi. Sel kevadel jõuti sinnamaale, et Eesti 12 praostkonda jagati Saare-Lääne, Põhja-Eesti ja Lõuna-Eesti piiskopkonna ning Tallinna peapiiskopkonna vahel. Sinnamaani paiknesid piiskoppide kureerivad praostkonnad läbisegi, näiteks piiskop Tiit Salumäe ametiajal oli tema hallata Lääne, Viru ning Järva praostkond.

Neli keskust

Läinud aasta lõpus valitud ja sel kevadel ametisse pühitsetud Saare-Lääne piiskopi Anti Toplaane sõnul on praegu piiskopkondade käivitamise faas. „See protsess on päris alguses. Oleme alles pool aastat olnud uute piiskopkondade olukorras ja täna oleme jõudnud esimese sinodini,“ ütles Toplaan.

Saare-Lääne piiskopkond ühendab Lääne, Pärnu ja saarte praostkonda, olles nii Eesti piiskopkondadest väiksem. Teistes piiskopkondades on neli praostkonda. Samas sarnaneb Saare-Lääne piiskopkond keskajal eksisteerinud samanimelise piiskopiriigiga. Praeguse piiskopkonna territoorium on eelkäija omast siiski veidi suurem, sest keskajal oli piiskopiriigi piiriks Pärnu jõgi, kuid praegu kuulub piiskopkonda terve Pärnumaa.

Toplaane sõnul eristub Saare-Lääne piiskopkond teistest ka selle poolest, et siin on mitu ajaloolist keskust, kust keskajal on piiskopkonda juhitud. „Meie piirkonnas on neli linna: Pärnu, Kuressaare, Haapsalu ja reservatsiooniga ka Lihula, kus on olnud piiskopkonna keskus,“ ütles Toplaan. Ta lisas, et võibolla muudab mitme keskuse ole-

Saare-Lääne piiskop Anti Toplaan ja emeritiipiiskop Tiit Salumäe enne sinodi lõpetanud jumalateenistust.

KAIRE REILJAN

masolu piiskopkonna juhtimise demokraatlikumaks. „Piiskop võib olla siin, teises või kolmandas kohas. Kui piiskop Salumäe ajal oli piiskopkonna katedraal Haapsalus, siis nüüd on see Kuressaares, võibolla järgmise piiskopi ajal on see hoopis Pärnus. See tähendab ka rohkem läbikäimist,“ ütles Toplaan.

Toplaane sõnul on Lääne-Eesti omavalitsuslikult üsna killustunud ja eripalgeline. „Mitte et meil oleks ambitsioon seda ühendada, aga meie eesmärk võiks olla näha seda piirkonda kiriklikult, aga ka ühiskondlikult tervikuna,“ ütles Toplaan. Ühtsuse tajumine ning valla- ja maakonnapiiride ülene koostöö võiks olla Saare-Lääne piiskopkonna üks eesmärkidest. „Panna nii MTÜsid, kogudusi kui ka omavalitsusi rohkem üksteisega arvestama,“ ütles Toplaan.

Piiskopkondade loomisega liisandus EELK juhtimisse veel üks kiht: praostkondade ja kirikuvallitsuse vahel on nüüd piiskopkond oma nõukogu ja sinodiga. „Kiriku juhtimisse tuleb nüüd rohkem piirkondlikkust ning kiriku juhtimine on toodud piirkonna kogudustele ja praostkondadele lähemale,“ ütles Toplaan. Tema sõnul lisab see piirkondlikku identiteeti ja tugevdab kiriku juhtimist. „Olen siin üsna lootusrikas,“ ütles Toplaan.

Võttis kaua aega

Piiskopkondade loomine oli Toplaane sõnul teemaks juba piiskoppide Joel Luhametsa ja Tiit Salumäe ametiajal. „Aga siis polnud kirikukogu veel valmis seda tegema.“ 2021 otsustas EELK Eestis piiskopkonnad taastada, kuid teoks sai see alles tänavu kevadel. Kui seni polnud piiskoppide

Saare-Lääne piiskopkond

- Saare-Lääne piiskopkond oli roomakatoliku kiriku piiskopkond ja ühtlasi Vana-Liivimaa konföderatsiooni kuulunud ilmalik riik Eestis, mis loodi 1227. aastal.
- Piiskopkonna territoorium hõlmas Läänemaad (Pärnumaa (osaliselt) ja Hiiumaaga) ning Saaremaad.
- Piiskopkonna keskus ja piiskopi residents asus algselt Lihulas, 1251. aastast Pärnus ning 1260. aastast Haapsalus. Haapsalu toomkirik oli Saare-Lääne piiskopkonna peakirik ehk katedraal.
- 1559. aastal ostis piiskopkonna Taani kuningas Frederik II, kes kinkis selle oma vennale hertsog Magnusele.
- Saare-Lääne piiskopkond eksisteeris ametlikult 1573. aastani, mil Saaremaa vasallid ja kodanikud andsid truudusvande Taani kuningale.
- Saare-Lääne piiskopkond loodi uuesti 1. mail 2024.
- Piiskop Anti Toplaane peakirik on Kuressaare Laurentiuse kirik.

ALLIKAS: KOIT RIKSON, „SAARE-LÄÄNE PIISKOPKOND, 1227–1573. KÕIGE RIKKAM TERRITOOORIUM“

vastutusala territoriaalselt määratud, siis nüüd on Eesti jagatud Tallinna, Põhja-Eesti, Lõuna-Eesti ja Saare-Lääne piiskopkonnaks. Salumäe hinnangul on piiskopkondade asutamine tagasi-

pöördumine ristiusustamise algusaegade juurde. Tema sõnul otsustati piiskopkonnad Eestis taastada juba enne sõda, kuid okupatsioonid ei andnud selleks võimalust.

Ike Lilleorg võttis ettevõtluskonkursil topeltvõidu

Ettevõtja Ike Lilleorg saavutas Äripäeva koostatud Läänemaa ettevõtete edetabelis oma kahe firmaga esimese ja teise koha. Äripäeva koostatud Läänemaa TOPi võitis Tandem Kaubandus, teisele kohale tuli Aikkon EST. Tandem Kaubanduse juht ja omanik Lilleorg on ka Aikkon ESTi üks omanikke.

„Nüüd olen võitja juba teist korda, seekord tulid esimene ja teine koht,“ ütles Lilleorg Lääne Elule. Esimest korda võttis Lilleorg Tandem Kaubandusega võidu 2019. aastal.

„Olen tegelikult seal [Äripäeva TOPi] esiotsas kogu aeg kõikunud isegi kolme firmaga,“ ütles Lilleorg. Tänavu oli Lilleoru firma Samareks OÜ pingereas 13. kohal. Tema sõnul pole igal aastal võimalik olla esikohal: „Kõigil aastatel ei ole selliseid tõuse, nagu eelmisel aastal oli.“ Lilleorg ütles, et möödunud majandusaasta oli keeruline just suure konkurentsi ja hinnalanguse tõttu. Tandem Kaubandus ja Aikkon EST tegutsesid Uuemõisas ühes hoones. „Aikkon EST teeb akutikaseinu ja puidust lagesid,“ üt-

les Lilleorg. Aikkon ESTi mullune müügitulu oli 3,2 miljonit eurot.

Äripäeva andmeil teenis ehituskaupu müüv Tandem Kaubandus mullu 18,1 miljonit eurot müügitulu, mis oli 6,8 miljonit eurot rohkem kui 2022. aastal. Müügitulust 9,7 miljonit eurot tuli Soome firmalt Jussike Oy, mis tegeleb lagede ja seinte paigalduse ning üldehitusega. „See on [Tandem Kaubanduse] Soomes tegutssev tütarfirma, kus on mul eesti mehed töö,“ ütles Lilleorg. Kui Tandem Kaubandus viis aastat tagasi edukaimaks osu-

tus, oli firma müügitulu 2018. aastal 2,23 miljonit ja ärikasum 0,61 miljonit eurot.

Püsiva konkurentsi ja majanduslanguse tõttu on Lilleoru sõnul praegu raske prognoosida, kuidas tänavune aasta lõpeb. „Nii suurt tõusu ei ole kui mullu, ikkagi jääb sinna 2022. aasta kanti,“ lausus Lilleorg.

Lilleoru sõnul tal muretsemiseks otsest põhjust ei ole. „Ainuke muret tekitab asi on, et konkurents on suuremaks läinud, turul on raskem tegevused,“ nentis ta. „Hinnad lähevad alla ja selle-

ga kaasneb ka see, et kasum kukub. Kõik muu kukub ka, samuti käive, sest ei saa ju kõike kätte, mida tahad teha.“

Majanduslanguse mõjude tõttu ei ole Lilleorg suuremaid investeeringuid teinud ega plaani seda ka lähitulevikus enne majandustõusu teha.

Äripäev seab ettevõtteid pingerritta kuue näitaja põhjal, mille punktid liideti.

Kokku on Läänemaa edetabelis reastatud 119 ettevõtet. Kolmandale kohale tuli Holm Bank. URMAS LAURI

LÜHIDALT

Karu käis Pürksis mesitarude kallal

Karu paiskas nädalavahetusel Pürksis ümber, löhkus ja söi kargedest tühjaks kuus taru.

Mesila omanik Enn Klopman sai juhtunust teada laupäeva õhtul, kui sai telefonikõne. „Olin ise Soomes ja helistati, et torm on tarud pikali löökunud,“ ütles Klopman Lääne Elule. Pühapäeva õhtul mesilat üle vaatama jõudnud, oli selge, et tuule tegu see pole. „Osa oli vastu tuult pikali, raamid kadunud ja tühjaks söödud,“ kirjeldas Klopman.

Klopman on mesilasi pidanud üle 20 aasta ja karu on ka varem tarude kallal maiustamas käinud. „Kevadel löhkus kaks taru ja mõne aasta eest varem ka, aga siis oli tükk aega vahet,“ ütles Klopman.

Keskonnaameti looduskaitse peaspetsialisti Tõnu Talvi sõnul on tänavu jaanuarist septembrini karu Läänemaal mesitarude kallal käinud viis korda.

Kaie Ilves

Rannarootsi keskuses on vaktsineerimispunkt

Täna kell 12–18 on Haapsalus Rannarootsi keskuses avatud vaktsineerimispunkt, kus on võimalik vaktsineerida nii gripi kui ka Covid-19 vastu. Vaktsineerimiseks pole vaja eelnevalt registreeruda ja riskirühmadele on see tasuta.

Soovi korral võib korona- ja gripivaktsiini teha samal ajal. Seejuures tuleb aga arvestada, et kuigi mõlemad vaktsiinid on riskirühma kuuluvatele inimestele tasuta, on gripi ja Covid-19 riskirühmad erinevõra erinevad.

Riskirühma kuuluvate inimeste gripivastase vaktsineerimise eest tasub tervisekassa, kuid inimestele, kes gripi riskirühma ei kuulu, maksab kaitsesüst Rannarootsi keskuse vaktsineerimispunktis 22 eurot.

Lääne Elu

SEB lühendab lahtiolekuaegu

SEB Haapsalu kontor muudab 1. detsembrist lahtiolekuaegu, olles edaspidi avatud kolmel päeval nädalas. Praegu on SEB Haapsalu kontor avatud esmaspäevast reedeni kell 9–14, 1. detsembrist on pangakontor aga avatud esmaspäeval, teisipäeval ja reedel kell 10–14.

„Viimase nelja aasta jooksul ei ole me Haapsalu kontori lahtiolekuaegu muutnud, kuid selle aja jooksul on klientide käitumises toimunud märkimisväärsed muutused. Enamik SEB Haapsalu kliente eelistab tänasel päeval kasutada internetipanka ja veebipõhiseid lahendusi, mis on saadaval ööpäev ringi ning võimaldavad teha kõik olulisemad pangatoimingud kiirelt ja mugavalt,“ selgitas muudatuste põhjust SEB kontorivõrgu juht Indrek Lass.

SEB soovib kõigil klientidel teha kontorikülastuseks eelnevalt broneering. See tagab, et kliendi vajadused saavad kiiresti ja sujuvalt lahendatud ilma tarbetu ooteajata.

Lääne Elu

Haapsalust kaduma jäänud Aleksandr leiti surnuna

Politsei tegi kindlaks, et 7. oktoobril Haapsalust metsatukast leitud mehe surukeha osutus juulis kaduma jäänud 74aastaseks Aleksandriks. Politsei teatel pole mehe surmas alust kahtlustada kuritegu.

Aleksandr lahkus oma kodust Haapsalus 17. juuli hommikul, et minna poodi Kastani tänaval. Kõju ta aga enam ei naasnud. Mobiiltelefoni, mille abil saanuks mehe asukohta positioneerida, tal ei olnud ning otsingud kohtades, kus Aleksandr võinuks liikuda, ei andnud tulemusi.

Kaie Reiljan

● MEHINE AMET

Korstnapühkija, kes ei kõnni katuseid mööda

Kui Kaie Krüüts parasjagu mõnd ahju üles ei lao või kusagil korstnat pühkimas pole, võib ta tegeleda kiviraiumisega või mängida hoopis Martna kirikus orelit.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Läänemaale jäi Ida-Virumaalt Alutaguselt pärit Kaie Krüüts pidama siis, kui oli üheksa aastat tagasi Haapsalu kutsehariduskeskuses pottsepa ametit õppimas. Seal tutvus ta oma tulevase elukaaslasega, Palivere külje all Kaasiku külas elava mehega. „Jäingi siia, nii see elutee neid krutskeid teeb,” ütles Krüüts oma kodus korstnapühkimisriistu töökorda seades.

„Mu isa oli pottsepp, tema oli omakorda ameti õppinud oma isalt. Kõlab nagu dünastia,” ütles Krüüts. Ja praegu tundub, et ametirida võib veelgi pikeneda, sest Krüütsi poeg on parasjagu Vana-Vigalas pottsepa ametit õppimas. „Tema oleks pigem korstnapühkija,” rääkis ema poja kohta. „Aga tegin talle selgeks, et ega pottsepaametist korstnapühkimisele kahju ei tee.”

„2014. aastal läks mu isa siit ilmast ära,” meenutas Krüüts. „Ja mina, olles eelnevalt olnud ikkagi aastaid kultuuritöötaja, tundsin, et ma ei taha seda tööd enam teha.”

Järgmisel kevadel sattus Krüüts internetis reklaamile, et Haapsalus hakatakse pottseppi õpetama. „Ja kuna minu isa, minu pottsepa isa, oli pärit Läänemaalt, Martna kandist, siis sain aru, et tuleb minna oma juurte juurde ja õppida pottseppaks,” meenutas Krüüts.

„Ja seal hakkas kõik jooksmas – kõigepealt pottseppaks, siis õppisin juurde kiviraiumist ja siis juba ka korstnapühkijaks,” lausus Krüüts. „Kui ma tean, kuidas küttesüsteemid töötavad, kuidas neid ehitada, siis ma võiks osata neid ka puhastada.”

Kolm mehise ametit

Kolmest mehise ametist paneb naisel silma särama eelkõige pottsepatöö. „Aga korstnapühkimine on paratamatus – sa näed, et seda on lihtsalt vaja teha,” arutles Krüüts.

Mõlema töö kogemus on toonud arusaama, et korstnapühkijana töötamine aitab olla ka parem pottsepp. „Näiteks [pliiti, ahju või korstnat ehitades] puhastusluuke paigaldades mõtlen läbi, kuidas mul on mugavam puhastada,” nentis Krüüts.

Katuseid mööda, nagu Hendrik Sal-Saller laulab, Krüüts ei kõnni, aga üles tuleb vahel ikka ronida. „Kardan küll kõrgust, aga kui mul on ikkagi vaja korstna otsa minna, siis ma lähen ka,” ütles OÜ Korstnakõuts nime all tegutsev korstnapühkija. „Kui alt ligi ei pääse, käin ikka korstna

Korstnapühkija Kaie Krüütsi üks olulisimaid töövahendeid on tolmuimeja. Tupp ei satu ühtegi tahmakübet.

Hüva nõu

Kõige tõesema info nii korstnapühkijate kui ka pottseppade kohta saab päästeameti küttesüsteemide portaalist. Seal ei saa end reklaamida keegi, kel pole kehtivat kutsetunnistust.

ALLIKAS: KAIE KRÜÜTS

otsas ka, tavalised lõõriharjad ja korstnaluuad on mul samuti olemas.”

Sellel, miks Krüüts korstna otsa ei roni, on hoopis praktilisem põhjus – ta kasutab altpuhastust. „Mul on niisugused meetripikused fiibervardad, mis käivad lihtsa klõpsuga järgmise otsa otsa kinni,” näitas Krüüts oma puhastussüsteemi üles sätides. Juppidest koostatud fiiberridva otsas on lõõrihari. „Sinna saab kinnitada ka lõõrikaamera, et saaks kohe töö kvaliteeti kontrollida.”

Korstna alumisest puhastusluugist lükkab Krüüts vardad sisse. Siis ühendab korstnapühkija puhastusluugist siseneva toruga ka tolmuimeja. Puhastusvarrast pööratab Krüüts akutrelliga.

● „Mu isa oli pottsepp, tema oli omakorda ameti õppinud oma isalt. Kõlab nagu dünastia,” ütles Krüüts.

„Lükkad kõigepealt üles, siis hakkad allapoole tulema. Põhimõtteliselt sama nagu ülevalt puhastades, liigud muudkui ülevalt allapoole,” näitas Krüüts oma kodus, kuidas süsteem toimib. Korstnajaalga puden tahm ja põlemisjääd ahmib endasse tolmuimeja. Veerand tunniga on korsten puhas ning tupp pole sattunud ühtegi tahmakübet. Töö on kiire ja korralik ning sul on puhtam ja kindlam tunne.

Vanad kombes elavad

Krüütsi korstnapühkijariietus on ostetud Poolast. Ja Ühendkuningriigis valmistatud puhastusvar-

raste komplekt on tellitud Austriast. „Hind paneb asja paika,” nentis Krüüts.

Sellega on Krüüts juba harjunud, et kui ta korstnapühkija riietuses ringi liigub, peetakse teda tihtilugu kinni, et saaks nõõpe keerata. „Ikka keeratakse ja see on iseenesest tore traditsioon, et inimesed ikka teavad ja mäletavad, et korstnapühkija nõõbi kruttimine toob õne,” muheles Krüüts.

Korstnapühkija peab olema ka õpetaja. „Nüüdsel ajal on tihipeale see, et kui sa lähed puhastama, siis pead ka inimesi kutma õpetama. Enam ei teata isegi seda, missugust siibrit millal avada või sulgeda,” tões Krüüts. Kui pottsepp ehitab küttesüsteemi, siis ta väljastab nii passi kui ka kasutusjuhendi, kus on kirjas küttepude kogused ja kütmissükliid. Et mitu kilo korraga ja kui sageli võid kütta.

„Ja ikka juhtub, et koetakse vale materjaliga,” nentis Krüüts. „Pottsepa seisukohalt on õige ikkagi ainult kuiv küttepuu, mille niiskussisaldus ei ületa kahtkümmet protsenti. Ja ideaalis võiks selle küttepuu ümbermõõt olla 21 sentimeetrit. Ja veel ideaalsem oleks, kui kütja süütab puud põlema ikkagi ülaltpoolt.”

Hinnad teevad uperpalli

Kui Krüüts korstnapühkija paberid sai, oli naisi selles ametis vaid mõni. „Kui mina 2018. aastal korstnapühkija kutseeksami tegin, siis eksamineerija ütles, et no vaatame, kas Eesti saab endale viienda naiskorstnapühkija,” lausus Krüüts. Praegu on naisi lisandunud ning neid on ehk kümnekond.

Kumb amet toob Krüütsile leiva lauade? „No see on nüüd hea küsimus, see on nii hea küsimus!” ütles Krüüts elevusega. „Korstnapühkija miinimumhind ühele väljasõidule on 65 eurot. Sealt edasi sõltub sellest, mitu ämbritait tuha on vaja välja võtta. Aga kui igal aastal on puhastatud, siis jääbki hind sinna 65 euro kanti.”

Korstnapühkija tööriietust käis Krüüts ostmas Poolast, sealt sai selle Eestiga võrreldes tunduvalt odavamalt. Ja nõõpe käiakse kruttimas, et korstnapühkija õnne tooks.

2 X URMAS LAURI

Küttekollete ja korstnate ehitamisel on hind aga uperpalli teinud. „Muidugi on inimestel arusaam, et pottsepad on püstirikad. Sest et issand, vaata, mis üks ahi maksab!” lausus pottsepp Krüüts. „Aga tegelikult läheb see olukord aastatega hullemaks – pottsepad jäävad aina vaesemaks, sest materjalide hinnad on lüüdnud ulmeliseks. Ja see, mis ahju, pliidi, soemüüri või korstna hinna paika paneb, on ikkagi materjalide hind.”

„Koolitusel anti head nõu: küsida tuleb nii, et endal ka häbi oleks,” lausus Krüüts naerdes ja jätkas tõsinesed, et tema tegusid mõjutab naisterahva õrn hing: „Et kuidas ma küsin sealt, kust

ei ole nagunii midagi võtta, aga sa näed, et seda küttesüsteemi tuleb ka remontida või välja vahetada.”

Krüütsi sõnul on Läänemaal nii pottseppi kui ka korstnapühkijaid piisavalt. „Väga hea seis on Läänemaal pottseppadega. Siinseks eelseks on ka muidugi just nimelt HKHK ja Harri Sinimeri, kes on ikkagi väga hea õpetaja,” nentis Krüüts.

Sajandi algul tegutses Krüüts Ida-Virumaal – alguses Vaivara vallas, seejärel Maidlas kultuurimaja juhatajana. „Aga ei ole olemas endist kultuuritöötajat,” nentis Krüüts. „Ja ega veevalve kivile sammal ei kasva – varem või hiljem hakkab jälle

kuskil sees kripeldama, et tahaks ikkagi midagi jälle teha ja korda saata. Ja selles suhtes on Martna hästi tore koht, et ta on andnud mulle võimaluse osaleda osavalla elus.”

Krüüts mängib Martna kirikus jumalateenistustel orelit ja aitab korraldada ka kihelkonnalaatu. „Seal saan selle kultuuritöötaja hinge välja elada. Kaks korda aastas on väga-väga hea koormus, mis mulle sobib,” lausus mehise ametite meister Krüüts.

Krüüts on teinud ka bändi. Metskassi-nimelise bändiga sai omal ajal üle Eesti käidud. Tegelikult pole punt laiali läinudki, kuigi Läänemaal pole Metskass veel esinenud.

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

Müüa 4toaline korter Haapsalus Niine 36, 72 m² 2. korrusel. Tel. 5592 3965

Müüa 2 paksust klaasist ja 2 õhemast klaasist salatikaussi (krobeline mustriaga, ilusad) 10.- tk ning 5 pak-su seinaga kõrget kohvitassi alus-taldrikuga ja kahe lisaga. Hind kokku 10.- Helista või SMS 5396 7904.

**HAAPSALU UKSETEHAS
MÜÜB PUITBRIKETTI.
HIND 225.- (960 KG)
INFO 472 0800.**

PUIT

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

KINNISVARA

Ostan metsamaad ja põldu. Tel 5196 4535.

TEENUS

Korstnapühkimisteenus ja tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5342 2642.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Korstnapühkimine ja pottsepatööd. www.laanekorsten.ee. Tel 553 1826.

Ohtlike puude langetamine. 5663 2968.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

**Toimetus avatud
E-R 8-16.30.**

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal. Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS. Teave veebis www.abikassa.ee. E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

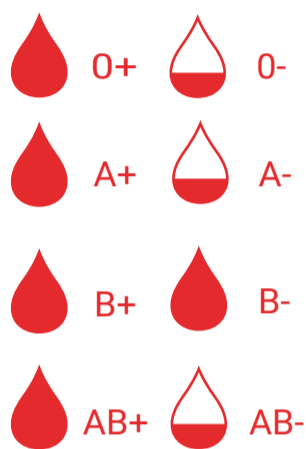
Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal. Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

VEREVARUD

Andmed seisuga 4.11.2024

Kas nägid või kuulsid midagi huvitavat?

Saada vihje veebis www.le.ee või meiliaadressil info@le.ee.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus. weebly.com/

Loe veebis
online.le.ee.

Mälestame
VALVE SILLASTET.
Avaldame kaastunnet lähedastele.

Endised kaastöötajad Lihula lasteaiast

Regionaalhaigla
Verekeskus

DOONORIPÄEVAD HAAPSALUS JA LIHULAS

14. novembril kl 11–14
Lihula kultuurikeskuses
(Tallinna mnt 1a, 2K) ja
21. novembril kl 10.30–14.30
Haapsalu kultuurikeskuses
(Posti 3, rōdusaal)

Võta kaasa isikut tõendav dokument!

verekeskus.ee Doonorid ja Sõbrad

Tule doonoriks, kui oled terve, puhanud ja söönud, kehakaaluga üle 50 kg, 18-60aastane.

Südamlik kaastunne Miale lähedastega kalli isa
MARKO REISELI
kaotuse puhul.

Klassikaaslased 3. klassist ja õpetaja

Mis tulema peab – see tuleb. Kellel saab otsa aeg – see lähleb. Minnes võtab ta lambist tule ja süütab taevasse tähe.

Kallid Mia, Marcus, Eric ja Alice! Siiras kaastunne isa ja abikaasa
MARKO REISELI
kaotuse puhul.

Oleme mõtetes teiega sellel kurval ajal.

Lääne kodutütred, noorkotkad ja noortejuhid

Ükski hea inimene ei kao jäädavalt. Ta tuleb meie juurde taas lille või liblikana, esimese päikesekiire või suvise tuulena. Ta elab neis, kes teda armastasid...

Mälestame kauaaegset head ja abivalmis Altmöldri talu pereema
ELLEN LEPPMAAD.

Avaldame südamlikku kaastunnet Alfredile, Lembitule ja Elvole peredega.

Perekonnad Rajavere, Suvu ja Ambros

Mälestame jahikaaslast
RAIVO ALPIUST
ja avaldame kaastunnet Siim Alpiusele isa surma puhul.

Massu jahiselts

Saab igauks meist kingituseks aja, ta kestvust keegi meist ei tea...

Mälestame kallist venda
RAIVO ALPIUST
ja avaldame sügavat kaastunnet Signele ja Siimule peredega ja Rihole.
Õed peredega

Avaldame sügavat kaastunnet Vitali Medvedjevile lastega kalli
abikaasa ja ema
kaotuse puhul.

OÜ Haapsalu Metal kollektiiv

Vaikses leinas mälestame
HELGA ARONIT.
Südamlik kaastunne lähedastele.

Endised töökaaslased põlluvallitsuse ja ATK päevilt

Südamlik kaastunne Janne Raule perega armsa
ema
kaotuse puhul.

Haapsalu põhikool

Keegi ei kao, keda on armastatud, ta elab edasi südames.

Südamlik kaastunne Viktoria Toomsalule armsa ema
KAIRI TOOMASALU
kaotuse puhul.
Ridala põhikooli suured ja väikesed

Mõni hetk on elus valusam kui teine, mõni hetk on kohe väga, väga valus!
(J. Tättel)

Mälestame kurbuses alati rõõmsat ja abivalmis
MARKO REISELIT.

Meie sügav kaastunne sulle, armas Alice koos lastega, kalli abikaasa ja isa kaotuse puhul.

Naiskodikaitse Lääne ringkond

Ootamatult katkes su elulõng. Hella mälestust sinust me hoiame.

Südamlik kaastunne Alice'ile perega kalli abikaasa ja isa
MARKO REISELI
kaotuse puhul.

Mälestavad Maris ja Gerda peredega.

Su kodu on nüüd seal, kus Linnutee, see helendav rada, see tähine kee...

Südamlik kaastunne kõikidele lähedastele armsa
ELLEN LEPPMAA
kaotuse puhul.

Eha perega

Südamlik kaastunne Alfredile, Lembitule ja Elvole peredega kalli ema
ELLEN LEPPMAA
surma puhul.

Marje, Ahto, Ülle ja Peeter

Sügava kurbusega teatame, et meie seast on lahkunud isa ja vanaisa
RAIVO ALPIUS
20.5.1953–5.11.2024.

Ärasaatmine on 10. novembril kl 13 Männiku talust.

Lapsed peredega

Tuul puude ladvus tasa ktiigub, me vaikes leinas langetame pea...

Avaldame siirast kaastunnet kõigile lähedastele
RAIVO ALPIUSE
kaotuse puhul.

Perekonnad Soe ja Türnerid

HINGEVIILU

MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E-R 10-15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviil.ee
info@hingeviil.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustööd Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumise ja info: hingeviil@gmail.com / 58 503 340

VIIMANE VEERG

KAIRE REILJAN

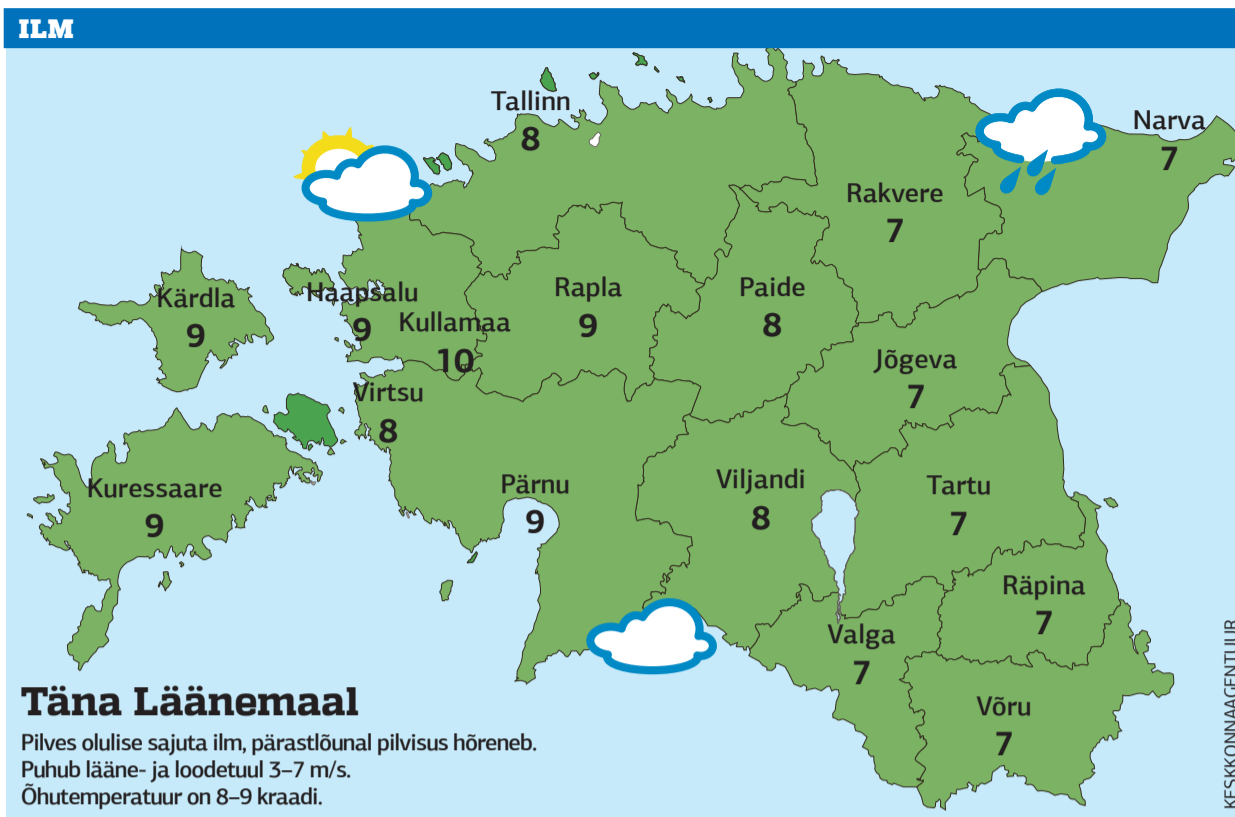
Aasta kalaks kandideerivad ümarmuril, angerjas ja trulling

Ajakirja Kalastaja eestvõttel käib praegu tuleva aasta kala valimine. Aasta kala tiitlile konkureerivad ümarmuril, angerjas ja trulling.

Ümarmudila esitasid aasta kala kandidaadiks Hiiu- ja Saaremaa kalurid, põhjendades seda sellega, et inetu välimusega tulnukast ümarmudilast on saanud kalurite jaoks püügikala number kaks. Kui alguses kardeti, et ümarmuril sööb teiste kalade toidu ära ja teised liigid välja, siis tegelikult on ümarmuril Eesti kalavetes oma tasakaalu leidnud. Lõuna-Eesti kalastajate klubi esitas aasta kala kandidaadiks Euroopa angerja, kes on müstiline juba sellepärast, et selle Euroopa punasesse raamatusse kuuluva kala elu põhiaeg möödub Euroopa sisevetes ning kudema siirdub ta Atlandi ookeani lääneossa.

Kolmanda kandidaadi, trullingu, esitasid Eesti kalastajate seltsi alla koondunud harrastuskalastajad. Trulling elab puhastes jõgedes, ojadest ja ka mõnes järves ning kalamehed peavad teda hea vee indikaatoriks.

KAIRE REILJAN

Täna Läänemaal

Pilves olulise sajuta ilm, pärastlõunal pilvisus hõreneb. Puhub lääne- ja loodetuul 3–7 m/s. Õhutemperatuur on 8–9 kraadi.

Reede	öö päev	Laupäev	Pühapäev	Esmaspäev
lääne-, loodetuul 2–5 m/s	2°...10°	lääne-, loodetuul 3–7 (12) m/s	5°...9°	edeltuul 2–6 m/s

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

Sel reedel

ostuöö

Päikesepriidid kuni

-40%

Kontaktläätsed

-10%

Broneeri aeg nägemiskontrolli

Raamid ja klaasid koosostul

-40%

Pakkumine kehtib 8.11 ja prilliklaasidest Vision RXLab klaasidele.

Kauplus avatud kell 10–19.
Karja 7, Haapsalu.
Tel 47 34 737.

KASTANI

Iga päev 8-22

METSA

Iga päev 8-22

Perehakklihasegu, Rakvere 300 g	5.64/kg	1.69	tavahind 2.29
Lastevorst, Rakvere 600 g	4.32/kg	2.59	tavahind 3.50
Kanaviiner, Maks ja Moorits 500 g	2.98/kg	1.49	tavahind 2.29
Vanillijäätis Premia, laktoosivaba 0,5 l	2.98/l	1.49	tavahind 3.99
Kodune kurk, Põltsamaa 680 g	2.63/kg	1.79	tavahind 2.99

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepidud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Üllata oma lähedasi

Lääne Elu

kinkekaardiga!

Kõige kallimale

Kirjeldus 12 kuuks

Lääne Elu otsib ajakirjanikku.

Saada CV aadressile info@le.ee. Lisaküsimuste korral helista telefonil 473 7222.

RAKVERE TÄHTLÄYL

85

OI, JOHNNY

Komöödia seksuaalenamusest

Lavastaja Peeter Raudsepp
Osades Margus Grosnõi, Ülle Lichtfeldt, Anneli Rahkema, Eduard Salmistu, Madis Mäeorg, Märten Matsu, Tarmo Tagamets (küüalisena)

K, 27. nov kell 19 Haapsalu kultuurikeskuses

rakvereteater.ee piletimaailm.com piletilevi.ee

HOLM

www.holmbank.ee

Finantsteenuse pakkuja on Holm Bank AS. Tutvu lepingu tingimustega ja pea nõu asjatundjaga. Krediidil kulukuse määr on 29,83% aastas järgmistel näidistingimustel: krediidilimiit 2 000 €, fikseeritud intress 24,00% aastas, tagasimaksete summa 2 503,41 €. Määr on arvestatud eeldusel, et krediidilimiit võetakse kohealt täies mahus kasutusse ja makstakse tagasi igakuise tagasimaksetena üheaastase perioodi vältel ning maksete kogusumma on 2503,41 €.